

A3 Jaar(evaluatie)verslag Uitvoerings- en Handhavingstaken (U&H-taken) 2025 Gemeente Rijswijk

Voor u ligt het Jaar(evaluatie)verslag 2025 behorend bij de op 10 december 2024 door het college van burgemeester en wethouders vastgestelde Uitvoerings- en Handhavingstrategie 2025-2028 gemeente Rijswijk (hierna U&H-strategie) als ook het Uitvoeringsprogramma U&H-taken 2025. Met de U&H-strategie richt het uitvoeringsprogramma zich op alle VTH-activiteiten (Vergunningen, Toezicht en Handhavingsactiviteiten) die vallen onder de Omgevingswet aangevuld met de APV en andere bijzondere wetten. Met het opstellen van een jaarprogramma voor de Omgevingswet activiteiten wordt voldaan aan de wettelijke verplichting zoals opgenomen in artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit.

Met het opstellen van een jaar(evaluatie)verslag voor de Omgevingswet activiteiten wordt voldaan aan de wettelijke verplichting zoals opgenomen in artikel 13.11 van het Omgevingsbesluit. Vanuit IBT omgevingsrecht (Inter Bestuurlijk Toezicht door Provincie Zuid-Holland) zijn de minimale procescriteria uit het Omgevingsbesluit voor vergunningverlening, toezicht en handhaving vastgesteld. De minimale procescriteria zijn: uitvoerings- en handhavingstrategie, uitvoeringsprogramma en evaluatierapportage. Wanneer deze tijdig zijn vastgesteld en met de raad zijn gedeeld, beschikt de gemeente over de basis voor een sluitende VTH-beleidscyclus, die een effectieve, doelmatige en rechtmatige uitvoering van beleid ondersteunt en tijdige bijsturing mogelijk maakt.

Voor 2025 staat Rijswijk niet op de interventieladder (trede 0;groen). Dit betekent dat de gemeente Rijswijk volledig voldoet aan de beoordelingscriteria die de Provincie hanteert in het kader van IBT omgevingsrecht.

In dit jaar(evaluatie)verslag worden weergegeven: (1) de pijlers uit het VTH-uitvoeringsbeleid, (2) de ontwikkelingen, (3) opgepakte actiepunten en (4) een overzicht van de uitgevoerde reguliere (wettelijke) U&H-taken. Dit wordt aangevuld met (5) capaciteit & middelen en (6) een algehele beleidsevaluatie. Deze indeling is gelijk aan het uitvoeringsprogramma 2025. De gemeente Rijswijk werkt niet alleen aan de uitvoering van haar U&H-taken. De uitvoering van de milieu gerelateerde taken worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH). De ODH rapporteert ook jaarlijks over de uitgevoerde werkzaamheden. De jaarrapportage van de ODH is bijgevoegd in bijlage A.

1

PIJLERS VTH-UITVOERINGSBELEID

1. Wij dienen de juridische kwaliteit van onze VTH-processen te waarborgen binnen het omgevingsrecht.

In 2025 is er vooral veel aandacht geweest voor de nieuwe werkwijze die de implementatie van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen met zich meebracht. De basisregeling Omgevingsplan (hierna OP) is gemaakt en in december 2025 vastgesteld door de raad. Verder is de nodige effort gestoken in het invullen van vaste formatieplekken.

Wij zijn betrouwbaar en professioneel:

- Onze werkwijzen zijn en worden (intern) vastgelegd in modelprocessen en modeldocumenten.
- Het 4-ogenprincipe passen we toe op alle vergunning- en handhavingsbeschikkingen.
- Opleidingsmomenten zijn georganiseerd m.b.t. het OP basisregeling.
- Opsplitsing van het team VIH naar de teams ITH en OOV&B. Hierdoor betere aansturing van de teams. (VIH: Veiligheid, Inspectie & handhaving ITH: Inspectie, Toezicht & Handhaving OOV&B: Openbare Orde en Veiligheid & Bibob)

2. Wij willen een toegankelijke en dienstverlenende organisatie zijn en wij bieden hiervoor een goede digitale dienstverlening.

Als overheid vinden wij het van belang dat er in ons handelen sprake is van transparantie en een meedenkende houding. Het gaat hierbij om op welke wijze wij de klant, zowel initiatiefnemer als overige belanghebbenden, duidelijkheid verschaffen over welke route er is voor het nemen van een beslissing. Onze houding daarbij is die van 'ja mits'.

1. Wij zijn transparant en hebben een open, meedenkende houding:
Door initiatiefnemers meer gebruik te laten maken van de verschillende tafels kunnen de regels duidelijker worden toegelicht en worden adviezen beter toegelicht. Dit vergroot het draagvlak en passen de initiatieven beter in het stadsbeeld van Rijswijk.
2. In 2025 is het proces van de intake en omgevingstafels vastgelegd. Hier hangt aan vast het promoten van de tafels, om daarmee meer duidelijkheid te geven aan de initiatiefnemer.
3. Onze dienstverlening is zo veel mogelijk digitaal:
De gemeente is zowel telefonisch als per e-mail goed bereikbaar voor vragen. De website is onderhanden met als doel de informatie over verschillende processen en producten beter te beschrijven en voor een ieder toegankelijk wordt.

2

ONTWIKKELINGEN (MET ROL VOOR VERGUNNINGEN, TOEZICHT EN HANDHAVING)

Wettelijk:

In 2025 is veel capaciteit gestoken in het ontwikkelen van de basisregeling van het Omgevingsplan Rijswijk. Deze is in december 2025 door de raad vastgesteld en op 28 januari 2026 in werking getreden.

Met de aanpassing van het Omgevingsplan is ook de toetsing voor vergunningen en handhaving aangepast. Deze toetsing is complex. Extra opleidingen zijn gevolgd en nog gaande om casemanagers en toezichthouders hierin goed te faciliteren en te ondersteunen. Verdere aanpassing van procedures vindt in 2026 plaats.

De rolverdeling tussen vergunningen en toezicht met betrekking tot de behandeling van meldingen en informatieplichten is afgestemd.

2

Maatschappelijk:

Ondermijning: ondermijnende criminaliteit is een thema dat de afgelopen jaren een nog grotere rol heeft gekregen op zowel de nationale, regionale, als lokale agenda. Hulp en ondersteuning vanuit vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de gemeentelijke aanpak Ondermijning is noodzakelijk. OOV is verantwoordelijk voor de aanpak tegen ondermijning. Team VIH is daarbij de 'oren en ogen' voor OOV. Team VAM zet Bibob gericht in als er signalen zijn die kunnen wijzen op ondermijnende intenties van een initiatiefnemer. Team VIH draagt bij door het uitvoeren van integrale controles en het toezicht houden op ongewenst gebruik van panden.

BIBOB. In 2025 heeft de gemeente Rijswijk de integrale aanpak verder versterkt door de slagkracht van het cluster Bibob te vergroten. Conform de beleidsvoornemens is de formatie medio 2025 uitgebreid met 1 fte Bibob-onderzoeker. Deze uitbreiding heeft het mogelijk gemaakt om de Wet Bibob conform het vastgestelde beleid over de volledige reikwijdte te benutten en is de uitvoering in het verslagjaar succesvol verbreed naar onder andere omgevingsvergunningen en vastgoedtransacties.

Pandbrigade. In 2025 heeft de pandbrigade samen met in- en externe partners hard gewerkt aan het opsporen en aanpakken van misstanden rondom onrechtmatig gebruik van woningen en panden. Er heeft een evaluatie plaatsgevonden met als resultaat dat er een vertaalslag wordt gemaakt naar werkprocessen met als doel een verdere professionalisering.

Organisatie:

De stedelijke herontwikkeling van de gemeente Rijswijk heeft ook in 2025 zijn vervolg gekregen en zal naar verwachting tot 2033 duren. Grote gebiedsontwikkelingen zijn lopend, in gang gezet of zijn in de voorbereidingsfase. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Grote projectontwikkelingen uit 2025 zijn o.a. Te Werve Oost, HBG-locatie, Sijthoff Center en Havenmeester.

Om meer focus en aandacht te hebben voor zowel de teams alsook de verdere ontwikkeling van medewerkers, is gekozen voor een opsplitsing van het team VIH naar OOV&B (Openbare Orde en Veiligheid & BIBOB) en ITH (Inspectie, Toezicht en Handhaving). Door de opsplitsing komt er meer, beter en gericht aandacht voor het steeds toenemende aantal meldingen en de vraag naar toezicht en handhaving.

De pandbrigade heeft extra gelden en middelen gekregen waarmee uitbreiding heeft plaatsgevonden.

3

ACTIEPUNTEN 2025

- Evaluatie van de intake tafel heeft plaatsgevonden. De intake tafel beoordeeld de ruimtelijke initiatieven op wenselijkheid. Belangrijkste aanbeveling betreft de archivering en de vindbaarheid van de gearhiveerde stukken. De evaluatie van de omgevingstafels vindt in 2026 plaats (omdat er te weinig tafels in 2025 hebben plaatsgevonden). (Omgevingstafels beoordelen de ruimtelijke initiatieven op haalbaarheid) (1a)
- Het vormgeven van open- en/of gesloten normen in het omgevingsplan is complex. Ondanks dat hier wel aandacht voor is, heeft de aanpassing van de basisregeling prioriteit gekregen. (1a)
- De evaluatie van de handhavingsprioriteiten (bouw en openbare ruimte) heeft niet plaatsgevonden in 2025. Deze staat nu gepland voor 2026; (3a)
- Het opstellen van beleidsregels Wet goed Verhuurderschap/wet betaalbare huur is afgerond en zijn deze zijn geïmplementeerd.; (3a)
- Het opstellen beleidsregels intrekken ongebruikte omgevingsvergunningen wordt in 2026 opgepakt. ; (3a)
- Binnen team Toezicht parkeren is een extra functieprofiel geschreven.; (4a)
- Het herzien van de verordening kwaliteit i.v.m. veranderde wettelijke grondslag (Wabo naar Ow) staat gepland in 2026. (4b)
- Het handhavingsarrangement gemeente- politie is in 2025 voorbereid en is begin 2026 vastgesteld door de Driehoek. (3c)*

4

UITGEVOERDE REGULIERE U&H-TAKEN 2025

Vergunningverlening

- Aantal afgegeven vergunningen:
In 2025 zijn er 545 omgevingsvergunningen afgegeven en 166 conceptaanvragen doorlopen. Binnen het vakgebied APV & Bijzondere wetten zijn 82 vergunningen afgegeven en 204 ontheffingen.

Toezicht en Handhaving Bouw/RO

- Aantal controles totaal: 721 inspecties
- Aantal controles illegale bouw: 72 inspecties
- Diverse klachten/meldingen ontvangen en afgehandeld: 181 klachten
- Aantal controles door de Rijswijkse Pandbrigade: 131 meldingen

Tijdens de beoordeling van een ontvangen klacht, melding of verzoek om handhaving wordt gekeken naar de aard en de ernst van de onder de aandacht gebrachte situatie. Indien uit de beoordeling blijkt dat de situatie ernstig, onveilig en/of gevaarlijk is krijgt deze voorrang op situaties die minder ernstig, minder onveilig en/of minder gevaarlijk zijn.

5

CAPACITEIT & MIDDELEN

Voor de uitvoering van de doelen uit het VTH-uitvoeringsbeleid en de in het uitvoeringsprogramma 2025 beschreven ontwikkelingen, de verwachte reguliere taken en actiepunten voor 2025 was voor de uitvoering van de U&H-taken voldoende capaciteit beschikbaar, deels bestaand uit vaste medewerkers en deels inhuur.

In 2025 is een exponentiële stijging van omgevingsvergunningen te zien geweest. Naast de grote gebiedsontwikkelingen die veel tijd en inspanning vragen, is er een stijging van kleinere bouwontwikkelingen zichtbaar van dakkapellen, dakopbouwen en bouwkundige wijzigingen. Dit geeft aan dat er veel verbouwd wordt aan bestaande gebouwen en woningen binnen de gemeente Rijswijk.

Gelet op de grote bouwopgave is de capaciteit zowel binnen team ITH als binnen subteam Omgevingsvergunningen uitgebreid. Aanvullend op de bestaande formatie is er extra capaciteit toegevoegd op het vlak bouwinspectie. Binnen het subteam omgevingsvergunningen zijn extra senior-casemanagers geworven die hoofdzakelijk verantwoordelijk zijn voor de grote bouwactiviteiten.

Het vinden van kwalitatief goede medewerkers is een uitdaging gelet op de krapte op de arbeidsmarkt als ook gelet op de wet DBA. Er zijn echter wel voldoende financiële middelen vrijgemaakt om deze uitbreiding te financieren.

6

EVALUATIE U&H STRATEGIE

Vanuit Inter Bestuurlijk Toezicht (IBT) omgevingsrecht wordt beoordeeld of aan de minimale procescriteria uit het Omgevingsbesluit voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) wordt voldaan. De minimale procescriteria zijn: *uitvoerings- en handhavingsstrategie, uitvoeringsprogramma en evaluatierapportage tijdig vaststellen en met de raad delen*. Wanneer deze tijdig zijn vastgesteld en met de raad zijn gedeeld, beschikt de gemeente over de basis voor een sluitende VTH-beleidscyclus, die een effectieve, doelmatige en rechtmatige uitvoering van beleid ondersteunt en tijdige bijsturing mogelijk maakt.

Op basis van 'Generiek Interbestuurlijk Toezicht gemeenten 2026' is aangegeven dat voor **2025** de gemeente Rijswijk niet op de interventieladder (trede 0; groen) staat. Dit betekent dat de gemeente volledig voldoet aan de beoordelingscriteria die de provincie hanteert in het kader van IBT omgevingsrecht.

Het uitvoeringsprogramma U&H Taken 2026 wordt later in 2026 vastgesteld.

Het uitvoeringsprogramma was in januari al grotendeels gereed. Echter op grond van artikel 5 van de modelverordening Uitvoering en Handhaving Omgevingsrecht moet jaarlijks ook een mededeling over de naleving van de kwaliteitscriteria aan de Gemeenteraad worden gedaan. In Q1 van 2026 zijn de kwaliteitscriteria 3.0 getoetst. De uitkomsten van de zelfevaluatie zijn input voor het uitvoeringsprogramma, waardoor deze pas begin Q2 verwerkt konden worden.

Gelet op de collegewisseling zal na de installatie van het nieuwe college het uitvoeringsprogramma U&H-taken 2026 ter vaststelling worden aangeboden. Naar verwachting zal dit voor het zomerreces zijn.